

er uvist, naar dette skal træde i Kraft, og for hvilke Embeder det skal træde i Kraft, om det enten skal være om længere Tid for alle Embeder, eller om kortere Tid for nogle, og om længere for andre, det troer jeg ikke gaaer an, og jeg troer, at heri ville Thingets ærede Medlemmer, naar de sætte sig ind i Betydningen af en Gædelov, være enige med mig.

Naar den ærede Minister dernæst faa stærkt har holdt paa Retten til midlertidigt at forbedre mindre Kald, saa er der for det Første en vis Mødsigelse i at sige: Vi antage ikke strax at kunne sætte Loven i Kraft for de Embeder, for hvilke den er givet, men naaget vi ikke have Midler hertil, ville vi dog anvende en Deel af de indkomne Midler til Gunst for Embeder, der ikke høre under Loven. At det er en Mødsigelse, synes mig klart. Naar den ærede Minister derimod fandt en Mødsigelse i hvad der vil blive Resultatet af Endbringingsforslaget, naar han mener, at naar man gaaer ud fra iblandt Andet — ingenlunde udelukkende, det have vi aldrig vedkjendt os og heller ikke Ministeren — at ville modarbejde Forslyttelser, saa skulde det være en Mødsigelse, at de, der nu sidde i smaa Kald, dog maae søge Forslyttelse for at opnaae en Forbedring, da stiller Sagen sig i Virkeligheden anderledes, som jeg allerede gjentagende har bemærket. Den directe Forbedring for Kaldet som saadant er meget ringe, for enkelte Embeder endog saa slet ingen; de afgive ligesaa Meget eller endog saa Mere i Tiende, end de faae i Tilskud. Den virkelige Forbedring bestaaer i Alderstillelegene, og disse kunne — hvad den ærede Minister ogsaa er enig i — i Genhold til Loven ikke tilflyde de Præster, der nu sidde i Embeder, som have de med den tidligere Ordning forbundne Indtægter. Det er jo sagt i Udkastet i Begyndelsen af § 9, at der skal være forbeholdt Ret til at forbedre de mindste Kald i indtil Normalsummen; men denne Forbedring er, som sagt, meget ringe og en saadan, at det Maal, at holde Præsterne i de nuværende smaa Kald, slet ikke derved vil naaes. Naar de kunne faae Alderstillelæg først 50 og siden atter 50 Edr. Byg eller Korn, ja, saa kunde det skee, men at de faae et lille Tilskud af maafee 20 eller 50 Rd.,

eller om det endog saa blev lidt Mere, det kan ikke hjælpe dem, og i mange Tilfælde bliver det jo endog Mindre. Dernæst opstaaer der en Vanskelighed ved at bestemme selve det, der skal forbedres indtil Normalsummen, thi Normalsummen er fastsat for Fremtiden og fremkommer ved en Forening af Hjemmeindtægten og Tilskuddet, efterat Tiennden er tagen fra Kaldet, men disse smaa Embeder, som saaledes skulle have en midlertidig Hjælp, beholde Tiennderne, og hvorledes skal da Normalsummen beregnes, naar der er Tiennder ved Embedet? Tiennden er jo ikke ansat til en vis Pengeværdi, den er et vist Antal Edr. Sæd, der forandre deres Værdi efter hvert Aars Capitelsagt. Man kan sølgelig slet ikke see, hvor meget et lille Embede, der har sin Tiende, savner i at naae en Normalsum af f. Ex. 1,000 eller 1,200 Rd., og der er derhos aldeles ingen Oplysning og ingen Regel om, hvilke Embeder der skulle tages først. Man kom saaledes ind paa et Gratificationsystem. Og hvor er nu den Ubillighed, der her skulde afhjælpes? Lad os nærmere betragte de Præsters Billaar, der i dette Dieblik sidde i smaa Kald. De have siddet der i en 7, 8, 9, 10 Aar, altsaa i saa lang en Tid, i Løbet af hvilken der regelmæssigt altid indtræder Forslyttelse for en Præst, som selv ønsker det. Hidtil har et saadant Kald ikke givet Udsigt til nogen Forbedring, og sidder der nu en Embedsmand i dette Kald, der i dette Dieblik siger: „Sag vil af Sjærlighed til min Virksomhed paa dette Sted eller af hvilken som helst anden Grund forblive her“, saa kan han ogsaa, efterat Loven er udkommen, blive der. Siger han: „Sag vilde gjerne blive her, hvis jeg kunde faae et Tillæg, som virkelig havde nogen Betydning,“ saa kan han, selv efterat Loven er udkommen, ikke faae det, thi Alderstillelæg kan han efter Loven ikke faae. Tænke vi os derimod ganske unge Præster, saa ville de sidde i disse Kald i nogle Aar, indtil Forbedringstiden kommer for dem, men denne regelmæssige Forbedringstid har for disse smaa Kald været temmelig kort. Siger man nu, at det er haardt, at den Præst, der har siddet i et Kald i flere Aar, skal være uheldigere stillet end en Candidat, der Dagen efter ham kommer ind i det samme Kald, saa siger jeg: Ja,